

17 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Eremciuc Ghenadie și Roic-Botezatu Lilia,

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui

Cuciuc Ion xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.08.2021 – 14.06.2022;

Instanța de apel: 20.07.2022 – 18.01.2023;

Instanța de recurs: 18.05.2023 – 17.07.2024.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Telenesti din 14 iunie 2022, *pe baza probelor administrate la urmărirea penală, potrivit procedurii prevăzute la art.364¹ Cod de procedură penală*, Cuciuc Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform prevederilor art.90¹ Cod penal, pedeapsa stabilită s-a dispus de a fi suspendată parțial după cum urmează: - perioada de 1 an va fi executată în penitenciar de tip deschis; - perioada de 1 an se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată în latura încasării prejudiciului material părții civile Osoba Vera, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea civilă Osoba Vera către inculpatul Cuciuc Ion privind încasarea prejudiciului moral și s-a dispus încasarea în beneficiul părții civile Osoba Vera suma în mărime de 80 000 (optzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciul moral.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de partea civilă Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină privind încasarea prejudiciului și s-a dispus încasarea de la inculpatul Cuciuc Ion în beneficiul părții civile Compania Națională de Asigurări în Medicină suma în mărime de 5 186,16 lei cu titlu de asistență medicală.

S-a dispus de a încasa din contul lui Cuciuc Ion în beneficiul statului suma în mărime de 320 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Cuciuc Ion la data de 30 mai 2021, aproximativ la ora 00:20, conducând automobilul de model „VAZ 2107”, cu n/î xxx, deținând permis de conducere nr.xxx, pentru categoria „B”, deplasându-se pe strada Mihai Eminescu, în satul Mîndrești, raionul Telenești, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, prevederile pct.10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, precum și prevederile pct.45 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, iar drept urmare a încălcărilor enunțate mai sus, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și în preajma gospodăriei Luciei Ursu din satul Mîndrești, raionul Telenești, a tamponat pietonul minor Novur Timofei, a.n. xxx, cauzându-i potrivit raportului de expertiză judiciară nr.202128D0152 din 20.07.2021 leziuni corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plagă deschisă a feței, leziune traumatică cerebrală în focar și anoxică, fractură oase baza craniană, leziuni superficiale a corpului, fractură subtrohanteriană femurul drept, comă cerebrală gr. II, plăgi contuzie regiunea frontală și occipitală a capului, buza superioară pe dreapta.

Pe baza stării de fapt expuse, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că faptele inculpatului Cuciuc Ion întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal – încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

3. **Avocatul Stegărescu Nelea în numele inculpatului**, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Cuciuc Ion, recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare, în conformitate cu art.90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicată în privința inculpatului Cuciuc Ion.

În motivarea cerințelor, partea apărării a invocat următoarele:

- prima instanță la stabilirea pedepsei și a modului de executare a acesteia nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, de comportamentul acestuia după producerea accidentului și neîntemeiat a dispus aplicarea art.90¹ Cod penal;

- inculpatul Cuciuc Ion se caracterizează pozitiv la locul de domiciliu, nu are antecedente penale, pentru prima dată a comis o infracțiune. Infracțiunea comisă de către acesta face parte din categoria infracțiunilor din imprudență, prin urmare

aflarea la libertate a inculpatului nu prezintă careva pericol pentru societate;

- după producerea accidentului rutier, inculpatul imediat a apelat serviciul 112 și a comunicat despre cele întâmplate. Pe perioada cât minorul Novur Timofei s-a aflat la tratament, cât și după a acordat familiei acestuia sprijin material în măsura posibilităților sale;

- astfel, inculpatul Cuciuc Ion a achitat reprezentantului legal al minorului sumele de 300 Euro, 4 000 lei, apoi încă 100 Euro, fapt confirmat prin recipisele anexate la materialele cauzei penale și este gata să acorde sprijin material pe viitor;

- privarea inculpatului Cuciuc Ion de dreptul de a conduce mijloace de transport îl lipsește de unul din drepturile fundamentale - dreptul la muncă;

- pe de altă parte privarea inculpatului de dreptul la muncă, automat îl condamnă pe ultimul la șomaj și la un trai fără nici o sursă de existență, or, conducerea mijlocului de transport este unica sursă de existență a sa;

- neîntemeiat prima instanță a admis acțiunea civilă înaintată de către Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și a încasat din contul inculpatului suma de 5 186,16 lei, or, suma solicitată pentru a fi încasată nu a fost probată prin careva acte confirmative din ce anume este alcătuită și care anume servicii au fost prestate persoanei spitalizate;

- partea civilă Osoba Vera a declarat în prima instanță că a avut de suportat mai multe cheltuieli pentru tratament pentru fiul Novur Timofei pe perioada spitalizării, cheltuieli care au fost achitate acesteia de către inculpatul Cuciuc Ion;

- prin urmare, Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a acoperit cheltuielile pentru întregul tratament prescris bolnavului Novur Timofei, iar fără o descriere detaliată a sumei solicitată este imposibil de verificat care din cheltuieli au fost acoperite din contul Companiei și care din contul părții civile Osoba Vera;

- prima instanță greșit a apreciat circumstanțele cauzei și totalitatea de probe, neîntemeiat aplicând în privința lui Cuciuc Ion o măsură de pedeapsă cu suspendare doar parțială, fiind oportună suspendarea totală a pedepsei stabilite.

3.1. Avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Cuciuc Ion, recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare, în conformitate cu art.90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, precum și să fie dispusă încasarea în beneficiul părții civile Osoba Vera a sumei de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea cerințelor, partea apărării a invocat următoarele:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Cuciuc Ion, prima instanță în conformitate cu prevederile art.art.7, 75 Cod penal, urma să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia, astfel că pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială;

- de la etapa incipientă a urmăririi penale inculpatul Cuciuc Ion, recunoscându-se întru totul vinovat în săvârșirea infracțiunii incriminate acestuia, a

colaborat intensiv atât cu organul de urmărire penală, cât și ulterior, cu instanța de judecată, solicitând în acest sens examinarea cauzei în ordinea art.364/1 Cod de procedură penală, adică în baza probelor acumulate la etapa de urmărire penală, refuzând acumularea de noi probe;

- infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, din neatenție, ce a și dus, în final, la impactul produs, soldat cu urmări neplăcute pentru partea vătămată;

- după producerea impactului, Cuciuc Ion nu a părăsit locul accidentului, imediat a intervenit în vederea anunțării organelor competente pentru elucidarea cazului, totodată acordând ajutorul de urgență victimei, inclusiv s-a conformat întocmai tuturor cerințelor colaboratorilor poliției, veniți la fața locului, trecând necondiționat și testul la alcoolemie, ca în rezultat să se constate că era treaz;

- faptul că infracțiunea este una săvârșită din imprudență și nu intenționat, nicidecum nu îndreptățește motivarea primei instanțe precum că, aplicarea în privința acestuia a unei pedepse penale fără privarea de libertate, ar avea ca urmare săvârșirea de către inculpat sau de către alte persoane, a unor noi infracțiuni;

- într-un timp relativ scurt după săvârșirea accidentului, Cuciuc Ion a contribuit financiar, transmitând mamei părții vătămate suma de 400 Euro și 4000 lei, în total suma de circa 12 000 lei, fiind gata să-i achite și în continuare un prejudiciu moral de 50 000 lei;

- prima instanță la pronunțarea sentinței, nu a luat în calcul, că inculpatul este unicul care are grijă și își întreține mama sa, care este invalidă și necesită supraveghere permanentă și că privarea acestuia de libertate se va răsfrânge asupra acesteia mult prea negativ atât psihologic, cât și material;

- reieșind din hotărârea primei instanțe privind încasarea din contul lui Cuciuc Ion în beneficiul Verei Osoba suma de 80 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, apreciază ca fiind ireal din simplul motiv că inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și o are pe mama invalidă, la întreținere, însă, ultimul a fost și este de acord să achite părții vătămate suma de 50 000 lei;

- în rezultatul cercetării judecătorești și examinării materialelor cauzei penale, în raport cu poziția acuzatorului de stat și a apărării, inclusiv din cele expuse supra, consideră că în privința lui Cuciuc Ion urmează să fie aplicată pedeapsa penală de doi ani închisoare, stabilită de către prima instanță, însă cu suspendarea integrală a executării pedepsei respective pe un termen de doi ani, pentru a avea posibilitatea să lucreze, să fie mereu alături să-și întrețină mama, cât și să-i achite părții vătămate, într-un termen cât mai scurt posibil prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei, cauzat în rezultatul infracțiunii săvârșite, cât și altor cheltuieli de judecată;

- inculpatul Cuciuc Ion a avut atât pe durata urmăririi penale, cât și a examinării cauzei în prima instanță, o poziție consecventă și obiectivă, fapt care a asigurat stabilirea adevărului în cauza penală respectivă cu emiterea unei decizii corespunzătoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței.

Prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei

penale, examinând-u-le din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului, în baza dispozițiilor art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal.

4.2. Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Cuciuc Ion, instanța de apel a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, instanța de apel a reținut că după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal se califică ca infracțiune „gravă” pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Inculpatul Cuciuc Ion a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

În conformitate cu art.art.76, 77 Cod penal, prima instanță nu a reținut careva circumstanțe atenuante sau agravante. Din materialele cauzei penale rezultă că, inculpatul Cuciuc Ion la evidență la medicul narcolog și psihiatru nu se află; conform cazierului judiciar, inculpatul Cuciuc Ion nu are antecedente penale.

Prin ordonanța Procuraturii sectorului Buiucani, municipiul Chișinău din 29 martie 2013 în privința lui Cuciuc Ion a fost încetată urmărirea penală pornită în baza art.171 alin.(1) Cod penal, din motivul că părțile s-au împăcat. Potrivit cazierului contravențional, inculpatul Cuciuc Ion în perioada anilor 01.05.2009 - 01.06.2021 a fost tras la răspundere contravențională într-un singur caz pentru săvârșirea contravenției de circulație rutieră.

Astfel, instanța de apel a stabilit că la individualizarea judiciară a pedepsei penale ce urmează a fi stabilită în sarcina inculpatului Cuciuc Ion, prima instanță a ținut cont de caracterul infracțiunii reflectat în coraport cu modul și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită și anume relațiile sociale cu privire la securitatea traficului rutier, sănătatea participanților la trafic care este de vârstă minoră, natura și gravitatea rezultatului produs, conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii și pe parcursul procesului penal, unde atât la faza de urmărire penală cât și în cadrul cercetării judecătorești depunând efort în conștientizarea infracțiunii comise, formând-u-și o poziție sinceră față de vinovăția pentru săvârșirea unei infracțiuni din domeniul transporturilor, de lipsa circumstanțelor care atenuază și care agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia, precum și de posibilitățile sale de îndreptare în localitatea Mîndrești, raionul Telenești, fără antecedente penale, cum rezultă din cazierul judiciar anexat în dosar, în concluzie, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, prevăzută de art.90¹ Cod penal, este echitabilă, va contribui la atingerea scopului de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni.

În această ordine de idei, conducându-se de scopurile generale de stabilire a pedepsei, consfințite de art.61 alin.(2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii incriminate, care conform prevederilor art.16 alin.(4) Cod penal este

gravă, că judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, aceasta beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege, precum și limitele pedepsei sub formă de închisoare prevăzute la sancțiunea art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, de art.90, 90¹ Cod penal, prima instanță a stabilit o pedeapsă de doi ani de închisoare, dintre care un an va fi executat în penitenciar de tip deschis, iar un an va fi suspendat condiționat, cu un termen de probațiune de doi ani. Astfel, stabilirea perioadei de probațiune în mărimea indicată va asigura, un comportament adecvat al inculpatului și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Poziția primei instanțe ce ține de aplicarea în privința inculpatului a pedepsei cu închisoare cu suspendarea parțială a executării pedepsei închisorii, în mod prioritar se întemeiază pe ansamblul de împrejurări ale speței, or, corectarea și reeducarea lui Cuciuc Ion este posibilă prin modalitatea de executare aleasă de către prima instanță, care este în acord cu principiul proporționalității având în vedere faptele comise, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familială a acestuia, iar pedeapsa non-privativă de libertate, în privința inculpatului nu poate fi aplicată, deoarece nu-și va atinge scopul deplin.

Instanța de apel reieșind din scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane și ținând cont de circumstanțele cauzei, de urmările prejudiciabile cazate va respinge solicitările din apel formulate de către partea apărării privind dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal.

Instanța de apel va respinge argumentele părții apărării cu privire la faptul că, inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, este fără antecedente penale, a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, or, circumstanțele date au fost valorificate de către prima instanță la individualizarea pedepsei penale și nu pot fi reținute suplimentar și în procesul de individualizare a pedepsei, sub aspectul modalității de executare a acesteia.

Cu referire la argumentele părții apărării că, infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, din neatenție, ce a și dus în final la impactul produs, soldat cu urmări neplăcute pentru partea vătămată, instanța de apel a reținut că, aceste circumstanțe nu condiționează aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, or, la stabilirea pedepsei au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art.264 alin.(3) lit. a) Cod Penal, așa cum au fost reduse prin aplicarea alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a respins și alegațiile părții apărării cu privire la faptul că, după producerea impactului Cuciuc Ion nu a părăsit locul accidentului, ba mai mult, a intervenit imediat în vederea anunțării organelor competente pentru elucidarea cazului, totodată, acordând ajutor de urgență victimei, s-a conformat întocmai tuturor cerințelor colaboratorilor de poliție veniți la fața locului, deoarece aceste circumstanțe nu pot fi reținute în procesul de individualizare a pedepsei penale, așa cum, acțiunile inculpatului de după comiterea impactului sunt obligații regulamentare.

În ceea ce privește alegațiile părții apărării cu privire la faptul că, privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport îl privează pe acesta de unul din drepturile fundamentale dreptul la muncă, conducerea mijlocului de

transport este unica sursă de existență a sa, instanța de apel le apreciază ca nefondate, așa cum în speță, pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport este obligatorie, instanța de judecată neavând nici un temei legal de a exclude pedeapsa complementară obligatorie.

Instanța de apel a apreciat că soluția primei instanțe s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Astfel, instanța de apel a conchis că, pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

4.3. În ceea ce privește latura civilă a cauzei, și anume în partea recuperării prejudiciului moral, prin cererea de apel formulată de avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului s-a solicitat încasarea de la inculpat în beneficiul părții civile Osoba Vera a sumei de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Instanța de apel reiterând prevederile art.art.219, 220 alin.(3), 387 alin.(1) Cod de procedură penală, art.118 Cod de procedură civilă și art.1998 Cod civil, a stabilit că în cadrul urmăririi penale Osoba Vera a fost recunoscută în calitate de parte civilă, fiindu-i explicate drepturile prevăzute de Codul de Procedură Civilă. Reprezentantul legal al părții vătămate minore, Osoba Vera, a depus și a anexat la materialele cauzei acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material și moral, prin care a solicitat încasarea de la inculpatul Cuciuc Ion suma de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 120 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de partea civilă Osoba Vera, instanța de apel a reținut că, în cadrul cercetării judecătorești s-a anexat o recipisă, conform căreia Osoba Vera a primit de la Cuciuc Ion, suma de 400 Euro și 4 000 lei, cu titlu de prejudiciu material și moral.

Concomitent, partea civilă Osoba Vera, în conținutul cererii de chemare în judecată a indicat că, a suportat un prejudiciu material în sumă de 30 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru transport din satul Mîndrești, raionul Telenești în municipiul Chișinău și alte cheltuieli suportate pe perioada internării acestora în spitalul din municipiul Chișinău până la externarea copilului minor, însă nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a anexat înscrisuri care să probeze aceste cheltuieli, în consecință să afirme valoarea prejudiciului material pretins din contul inculpatului.

Astfel, instanța de apel a menținut soluția pronunțată de către prima instanță prin care a admis acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului material cauzat și a lăsat spre soluționare instanței contencioase, din motiv că nu a fost prezentat suport confirmativ care ar justifica cerințele privind repararea prejudiciului material.

Cu referire la solicitarea încasării prejudiciului moral cauzat prin infracțiune părții civile Osoba Vera în sumă de 120 000 lei, instanța de apel a reținut că, conform art.2036 alin.(1) și (2) Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului

patrimonial.

În ceea ce privește pretențiile formulate privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că, în speță, sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale.

La caz, instanța de apel a evidențiat că acțiunile infracționale comise de inculpatul Cuciuc Ion și anume încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, iar în urma impactului acestuia a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale cu premeditare victimei Novur Timofei.

Tot în acest context, instanța de apel a subliniat că victima Novur Timofei este fiul reprezentantului legal al părții vătămate, Osoba Vera, ultimei fiindu-i pricinuite suferințe psihice incomensurabile, dictate de cauzarea leziunilor corporale grave periculoase pentru viața copilului, de vârsta fragedă a fiului Novur Timofei, a.n. xxx, iar recuperarea stării sănătății copilului va fi posibilă pe o durată îndelungată de timp.

Instanța de apel a stabilit că, în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Cuciuc Ion, părții civile și familiei victimei, au fost create suferințe psihice incomensurabile, or, suferințele psihice cauzate membrilor familiei au dus la agravarea stării morale a lor, în consecință, orice sumă de bani nu poate aduce refacerea integrală a integrității fizice și psihice a acestora. Din aceste considerente, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea de apel formulată de către partea apărării privind stabilirea quantumului prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, or, soluția primei instanțe care a apreciat quantumul prejudiciului moral în mărime de 80 000 lei pentru partea civilă Osoba Vera este una justă și echitabilă, ca urmare a evenimentelor care au produs suferințe psihice incomensurabile și care în esență sunt de natură perpetuă.

În final, instanța de apel a constatat că, probatoriul prezentat și cercetat justifică că partea civilă Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a suportat un prejudiciu material, și anume în sumă de 5 186,16 lei ce constituie suma suportată pentru tratamentul persoanei asigurate, părții vătămate minore Novur Timofei, achitate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, circumstanțe care se confirmă prin materialele anexate la cererea de chemare în judecată.

5. Avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, în temeiul pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), contestă cu recurs ordinar hotărârile adoptate și solicită casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Cuciuc Ion, recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare, în conformitate cu art.90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicată în privința inculpatului în baza art.90 Cod penal, precum și să fie dispusă încasarea în beneficiul părții civile Osoba Vera a sumei de 50 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea cerințelor, partea apărării invocă argumente similare celor reflectate în cererea de apel.

6. Asupra recursului declarat procurorul în Secția judiciar-penală, Crijanovschi Sergiu, a depus referință prin care solicită declararea recursului

inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate au fost obiect de examinare în instanța de apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, completul de judecată conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept, într-un complet din trei judecători, prin încheiere, să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat, se reține că recurentul invocă temeiul de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticele părții apărării se axează pe ideea că, instanțele ierarhic inferioare au individualizat pedeapsa contrar prevederilor legale, la caz fiind indispensabilă stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art.90 Cod penal.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate, completul de judecată constată că acesta nu și-a găsit confirmare, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Cuciuc Ion și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală. Pedeapsa stabilită este echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Instanța de recurs reține că, solicitarea avocatului privind aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art.90 Cod penal în privința inculpatului este neîntemeiată, or, doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei pentru aplicarea în privința inculpatului Cuciuc Ion a unei pedepse

cu suspendarea executării. Instanța de apel a argumentat detaliat soluția sa referitor menținerea sentinței și necesitatea condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, iar recurentul nu a prezentat careva argumente plauzibile ce ar necesita modificarea deciziei contestate.

Subsidiar, completul de judecată relevă că, textul art.90 alin.(1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stabilesc că: „Dacă ... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei ... indicând numaidecât în hotărâre motivele...”.

Reieșind din cele expuse, completul de judecată concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, iar pedeapsa stabilită inculpatului, răspunde scopului de corectare și reeducare prevăzut de art.61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei ne privative de libertate, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

Totodată, se resping ca neîntemeiate argumentele avocatului precum că, instanța de apel nu a luat în considerație la aplicare pedepsei inculpatului că, el a recunoscut vina pe deplin, regretă cele săvârșite, a promis să fie mai precaut pe viitor, astfel de acțiuni ilicite să nu mai comită, cât și de comportamentul vinovatului în timpul și după comiterea infracțiunii, or, anume aceste circumstanțe luate în considerație, au permis stabilirea pedepsei inculpatului la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat.

Suplimentar, instanța de recurs reține că, avocatul nu a formulat careva argumente care să ateste că nu este acceptabilă pedeapsa individualizată de către instanțele de fond.

Cu referire la criticele invocate de avocat privind cuantumul prejudiciului moral stabilit de către instanțele de fond, completul de judecată atestă că instanța de apel în mod întemeiat a stabilit că acțiunile infracționale ale inculpatului Cuciuc Ion au cauzat suferințe psihice semnificative părții civile și familiei victimei, suferințe care nu pot fi complet remediate prin nici-o sumă de bani. Din aceste considerente, instanța de apel motivat a respins solicitarea apărării de a reduce cuantumul prejudiciului moral la 50 000 lei, menținând sentința primei instanțe de a acorda 80.000 lei despăgubiri pentru partea civilă Osoba Vera. Această sumă a fost considerată justă și echitabilă, reflectând gravitatea și natura continuă a suferințelor psihice cauzate de evenimentele respective.

Pe de altă parte, se reține că motivele invocate în recursul de pe rol, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (Vol. II, f.d.19-35) în coraport cu motivele invocate de recurent, completul de judecată atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010,

statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui *Cuciuc Ion xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia